

SZOTE

NAPLÓ

3. évfolyam 5. szám 1992. május
Kiadja az Egyetem Rektora

A TARTALOMBÓL:

- Egy igazság több oldala
— professzori vélemények....5. oldal
- dr. Szilárd János levele
az oktatásról 10. oldal
- Nincs törés a HÖK-ben
— nyilatkoznak a vezetők... 12. oldal
- Sport rovat..... 16. oldal

„ÁLLÓVÍZ – AMI NEM POSVÁNY – ”

dr. Julesz János az Etikai Bizottságról

Az elmúlt év őszén újult meg az Etikai Bizottság dr. Julesz János vezetésével. Ugyanekkor szerződött újjá ennek Tudományetikai Albizottsága dr. Gyurkovits Kálmánnal az élen, aki azóta idejének jórészét már nem Szegeden tölti. Ennek következtében az Albizottság mindennapos irányítói teendőit is többnyire Julesz professzor látja el, akit megkértünk, foglalja össze, amit e bizottságok munkájáról tudnunk érdemes.

– A két bizottság közül az Albizottság a munkáigényesebb. Hisz ennek feladata: az embereken végzendő tudományos célt szolgáló kutatások terveinek véleményezése, ami szép számban történik egyetemünkön, illetve az egész régióban. (1991. szeptembere óta 55–60 ilyen felkérésünk volt.) Ez a bizottság ugyanis az egészségügyi miniszter 11/1987.sz., „az orvosbiológiai kutatásokról” szóló rendelete alapján működik. Ennek értelmében a „SZOTE Tudományos Bizottsága – akkoriban ennek volt az albizottsága – ellátja a kutatási anyagok felülbíráását a Szegedi Orvostudományi Egyetemen és intézményeiben, Csongrád, Bács-Kiskun, Szolnok és Békés megye területén.”

Izgalmas kérdések eldöntésére összeül a bizottság, de általában igyekszünk a feladatot a szükségesnél nem több bürokráciával és hatékonyan megoldani. Tevékenységünk elsősorban a kutatásokban résztvevő beteg és egészséges személyek érdekeit védi, de ugyanakkor védelmet nyújt a kutatóknak is. Az ügy-

menet gyakorlatában először általában dr. Wittmann Tibor bizottsági titkárral együtt megállapítjuk, hogy milyen szakterülethez tartozik a téma és annak megfelelő szakembereket kérünk fel véleményezésre. Általában kettőt, de bonyolultabb kérdésekben előfordul, hogy többet. Ezek a szakemberek a legtöbb esetben a bizottság tagjai, akiket annak idején a legkülönbözőbb területekről választott ki az Egyetemi Tanács a munkában való részvételre. Ha nincs semmi kifogásolnivalónk, akkor a röviden megfogalmazott véleményünkkel küldjük át az anyagot a tudományos rektorhelyettesnek, akitől a kutatócsoportok végül megkapják az engedélyt magyar és angol nyelven.

Eddig a protokolloknak 50–60%-át nem fogadtuk el változtatás nélkül. Néha egyszerű adminisztratív hiányosságokról van csak szó, máskor a kutatói szándék túlzó. Tehát a vizsgálatok a tudomány szempontjából nem annyira nélkülözhetetlenek, mint amennyire megterhelnék a vizsgált személyeket. Ilyenkor önmérsékletet kérve javasoljuk, hogy módosítsák a terveket.

A protokollok 10–15%-át minősítettük engedélyezhetetlennek. Ezen esetekben a vizsgált személyre nézve a remélhető előny nincs arányban a várható kockázattal. Elutasításkor van fellebbviteli lehetőség a Népjóléti Minisztérium mellett működő Egészségügyi Tudományos Tanácsnak a Tudományos és Kutatás-Étikai Bizottságához, amely a mi felettesünk ilyen vonatkozásban.

Újításként elterveztük, hogy az elfogadott protokollokra a későbbiekben vissza-visszatérünk. Hiszen nálunk és világszerte korábban a leggyengébb pont éppen az volt, hogy általában nem ellenőrizték valójában mi is történik a már engedélyezett kutatások során.

- De milyen ügyekben lép akcióba az Etikai Bizottság?

- Az Etikai Bizottság időről időre áttekintheti az egyetem orvosetikai helyzetét, iránymutató metodikai leveleket is kiadhat. Mindenképpen feladata, hogy a felmerülő etikai vétségeket vagy azok gyanúját kivizsgálja. Illetékessége azonban nem azonos a Fegyelmi Bizottságéval. Örömmünkre ugyanazon idő alatt, amikor 55-60 klinikai kutatási terv érkezett elbírálására, az egyetemen dolgozó kollegák közül csak két személy nevéhez ragasztották az etikai vétség gyanúját. Legutóbb másfél hónapja a népjóléti miniszter úrhoz küldött panaszos levelet az egyik beteg hozzátartozója, s az onnan jutott el hozzánk. Végül sem ebben, sem a korábbi esetben nem állapítottunk meg erkölcsi vétséget. Tulajdonképpen elmondhatom, hogy nem rossz a szakmai-etikai helyzet az egyetemen. Az általunk vizsgált ügyek kis számát egyébként az is magyarázza, hogy bizottságunk ilyen vonatkozásban kizárólag az egyetemre korlátozza működését.

Megfontolásra méltó azonban, hogy érdemes lenne-e az egyes eseményeken túl a morál kérdéseivel foglalkozni általában is. Mivel égbekiáltó problémáink nem voltak, bízhatunk abban, hogy az itt dolgozó orvoscsoportok erkölcsi ösztöne és tudatos neveltetése nem rossz. Ezért nem láttuk az eltelt rövid idő alatt szükségét, hogy egy ilyen állóvizet – ami nem posvány – felelőtlen rögtönzéssel felkavarjunk.

- Azt gondolom, minden kívülállónak az jut először az eszébe: természetes, hogy nem talál a bizottság semmit sem vétségnek, hisz orvosok döntenek egymás között egymásról! Hogy lehet objektívnek maradni egy ilyen helyzetben?

- Egyrészt olyan orvosoknak kell ebben részt venniük, akiknek erkölcsi tisztasága kétségtelen. Másrészt az Etikai Bizottság személyi összetételét megfelelő gyakorisággal cserélni szükséges. Valóban elgondolkodtató az is, hogy helyes-e ha kizárólag orvosok a bizottság tagjai. Sok országban – éppen az ön véleményéhez hasonló okból – ez nem így van.

Ide kapcsolódik még a jog és az erkölcs bonyolult viszonya. Nagyon centrálisan vezetett országokban – amilyen a mienk is volt sokáig – a törvény dönti el, mit szabad; az etika azután körbemagyarázza, amit a törvény már nem részletezhet, vagyis mi engedhető meg a napi gyakorlatban. Demokratikusabb rendszerekben ez fordítva van: az erkölcs elébe-

megy az eseményeknek, s ebből a törvény már csak annyit fogalmaz meg, ami hosszabb távon kiállhatja a kodifikáció próbáját.

Mindannyian tudjuk, hogy új egészségügyi törvény kellene, mert társadalmunk a jelenlegin már jócskán túlhaladt. Mint ahogy szükségünk lenne orvosetikai kódexre is, amelynek elfogadott változata – többszöri próbálkozás ellenére – máig nem létezik. Holott az volna a helyes, ha lenne és jóval szigorúbb, mint a törvény.

- De akkor egyáltalán, milyen alapon dől el, hogy mi minek számít? Ki vagy milyen bizottság von felelősségre a valódi vétségekért? Hogy lehet különbséget tenni szakmai és etikai vétség között?

- Az Orvosok Világszövetsége által megfogalmazott ajánlások és nemzetközi érvényű szabályozók mindenképpen támpontként szolgálnak. A képtelenség a rossz és a jó megkülönböztetése és ezért a jócselekedet elmaradása: erkölcsi vétség. Azonban a szakma szabályait megszegve, vagy a szakma elfogadott nemzetközi színvonalától eltérő módszerekkel hamis diagnózist állapítani meg, illetve a beteget veszélyeztető módon kezelni, ez már nemcsak erkölcsi, hanem fegyelmi vétség vagy mulasztás is, legrosszabb esetben törvény elleni vétség, vagy bűntény.

- Bizonyára már ön is hallott gyomorban felejtett orvosi eszközökről és hasonlókról. Mi történik ilyen esetben?

- Ez kínos kérdés. Mivel ilyen ügyet nem kellett tárgyalnunk, erről csak a magánvéleményemet mondhatom, nem a bizottságét. Azt gondolom, ha valakiben bent felejtenek egy nem csekély méretű törölt, az szakmai vétség. Ha konkrét esetben kellene fogalmaznom, gondosan igyekeznék tisztázni a történeteket. Így általában mindenesetre ez a véleményem.

- Milyen következményekkel járhat ez?

- Ha kimeríti a szakmai gondatlanság kritériumát, akkor büntetést kell hogy maga után vonjon. Nemcsak etikai értelemben, hanem adott esetben a törvény oldaláról is.

- Mennyire gyakori, hogy a betegek feljelentgetik az orvosokat?

- Nem annyira, mint hinnék. Nehéz időszakokban olykor divatja van annak, hogy egy-egy csoportot másságuknál fogva szembeállítanak a társadalom egészével. Ez a baj elérheti a fehérvérűeket is. A veszély most fennáll ugyan, de vidékünkön eddig meglehetősen jó az összhang a lakosság és a helyi orvosok között.

Kozel

AZ EGYETEMI TANÁCSÜLÉS HATÁROZATAI

(1992. április 7.)

I. NAPIREND

1. Az egyetemi költségvetés helyzete

Az Egyetemi Tanács tudomásul vette az egyetem költségvetésének helyzetéről szóló tájékoztatást.

II. NAPIREND

2. Adatgyűjtési elvek, koncepció a feladatarányos létszám és bérszint egyetemi felmérésére.

Az Egyetemi Tanács tudomásul vette a napirendhez fűzött kiegészítéseket.

III. NAPIREND

3. Kollektív Szerződés meghosszabbítása

Az Egyetemi Tanács egyhangúlag elfogadta, hogy a Rector felhatalmazást kap a Kollektív Szerződés június 30-ig, változatlan tartalommal történő meghosszabbításához.

IV. NAPIREND

4. Tanszékvezető egyetemi tanári, egyetemi tanári, docensi tudományos tanácsadói, főiskolai tanári, főiskolai docensi pályázatok elbírálásának menete, a bíráló bizottságok kijelölése

Az Egyetemi Tanács úgy foglalt állást, 13 igen 2 nem ellenszavazat és 5 tartózkodás mellett, hogy a Kereső Bizottsági tagság nem összeférhető a Bíráló Bizottsági tagsággal.

Az Egyetemi Tanács 14 igen, 5 nem és 1 tartózkodással elfogadta, hogy a tanszékvezető egyetemi tanárok esetében a betérjesztett személyek közül a második lép az elnöki pozícióra.

V. NAPIREND

5. Bejelentések

Az Egyetemi Tanács 7 igen, 11 nem és 2 tartózkodással nem fogadta el Dr. Zalányi Sámuel professzornak az emeritus cím megadását.

Az Egyetemi Tanács 11 igen, 4 nem és 5 tartózkodással megadta Dr. Faredin Imre részére a pro-

fesszor emeritus címet.

VI. NAPIREND

6. Tanulmányi- és Vizsgaszabályzat módosítása, pontosítása joghézagok pótlására

Az Egyetemi Tanács tagjai közül 8-an szavaztak arra, hogy a Tanulmányi és Vizsgaszabályzatot a mai napon részletesen tárgyalják meg; 8 fő szavazott arra, hogy csak a legfontosabb részeket tárgyalják, 1 fő arra, hogy ne most tárgyalják és 1 fő tartózkodott a szavazástól.

Az Egyetemi Tanács szavazata alapján a Tanulmányi és Vizsgaszabályzat fontosabb részeiben hoznak döntést.

Az Egyetemi Tanács egyhangúlag elfogadta a Tanulmányi és Vizsgaszabályzat III. szakasz 80. pont c. bekezdését.

Az Egyetemi Tanács elfogadta, hogy a Tanulmányi és Vizsgaszabályzat I. szakasz 14. pont 9. sorában lévő „minimális” szót húzzák ki.

Az Egyetemi Tanács elfogadta a Tanulmányi és Vizsgaszabályzat III. szakasz 64. pontját a betérjesztés szerint.

Az Egyetemi Tanács egyhangúlag elfogadta a III. szakasz 87. pont. 2. és 4. bekezdésre vonatkozó módosítást a betérjesztésnek megfelelően.

Az Egyetemi Tanács a Felvételi Bizottság elnökeit és tartalék elnökeire vonatkozó betérjesztést egyhangúlag elfogadta.

Az Egyetemi Tanács az érintettek tartózkodásával, a felvételi bizottságokra vonatkozó betérjesztést elfogadta.

Az Egyetemi Tanács 8 tartózkodással, 0 ellenszavazattal és 11 igen szavazat mellett elfogadta, hogy a Price Waterhouse végezze el a mérleg felülvizsgálatát.

Az Egyetemi Tanács 1 tartózkodással hozzájárulását adta a diplomás ápolóképzés előterjesztésére vonatkozó minisztériumi továbbításhoz.

ÁLLAMVIZSGA – 1992.

Az 1992. évi Általános Orvostudományi kari államvizsgák írásbeli részének teljesítésére augusztus 25-én, szóbeli, betegvizsga követelményeinek teljesítésére 1992. augusztus 31 – szeptember 4. között kerül sor. Az államvizsga bizottság elnökei, tagjai:

I. sz. Belgyógyászati Klinika

Elnök: dr. Lonovics János egyetemi tanár

Tag: dr. Satori Ödön c. egyetemi docens

dr. Szűcs Attila c. egyetemi tanár

dr. Godó Béla ov. főorvos

3. évfolyam 5. szám

dr. Szabó Elek c. egyetemi docens

II.sz. Belgyógyászati Klinika

Elnök: dr. Csanády Miklós egyetemi tanár

Tag: dr. Badó Zoltán c. egyetemi docens

dr. Pallagh Lajos ov. főorvos

dr. Pataki Lajos c. egyetemi tanár

dr. Pohánka Ödön c. egyetemi docens

Sebészeti Klinika

Elnök: dr. Kovács Gábor egyetemi tanár

Tag: dr. Hódi Miklós c. egyetemi docens

dr. Gyuris Jenő c. egyetemi docens

dr. Márkus Vera ov. főorvos

dr. Veszelovszky Iván c. egyetemi docens

Gyermekgyógyászati Klinika

Elnök: dr. Pintér Sándor egyetemi tanár

Tag: dr. Baradnay Gyula c. egyetemi tanár

dr. Dobranovics Ilona c. egyetemi docens

dr. Biliczki Ferenc c. egyetemi docens

dr. Bódis Lajos c. egyetemi tanár

Szülészeti- és Nőgyógyászati Klinika

Elnök: dr. Kovács László egyetemi tanár

Tag: dr. Dömötör Endre c. egyetemi tanár

dr. Tóth György c. egyetemi tanár

dr. Iványi János c. egyetemi docens

dr. Somogyi István egyetemi docens

Ideg- Elmeógyógyászati Klinika

Elnök: dr. Szilárd János egyetemi tanár

Tag: dr. Petri István c. egyetemi docens

dr. Viski Sándor c. egyetemi docens

dr. Deli László c. egyetemi docens

dr. Tekulics Péter c. egyetemi docens

Tartalék elnökök: dr. Szarvas Ferenc egyetemi tanár, dr. Tényi Mária egyetemi tanár, dr. Sonkodi Sándor egyetemi tanár, dr. Baradnay Gyula c. egyetemi tanár, dr. Gál György egyetemi tanár, dr. Baltás Béla egyetemi docens, dr. Resch Béla egyetemi docens, dr. Gellén János egy. doc., dr. Virág István egyetemi tanár dr. Heiner Lajos egyetemi tanár

Tartalék tagok: dr. Winkler Miklós c. egyetemi docens, dr. Kiss Zoltán c. egy. doc., dr. Kapros Károly c. egyetemi docens, dr. Csikós Mihály c. egyetemi docens, dr. Dósa Gábor ov. főorvos, dr. Karsai Koppány ov. főorvos, dr. Fügi Sarolta ov. főorvos, dr. Janka Zoltán egyetemi docens, dr. Fáy Piroska ov. főorvos, dr. László Aranka egyetemi tanár, dr. Jakubecz Sándor c. egyetemi docens

A MAGYAR HELYZET

Március közepén Magyarországon járt az amerikai National Science Foundation tényfeltáró delegációja. (Ez a szervezet finanszírozza az Egyesült Államokban az alap kutatási tevékenységet). Az amerikai szakemberek budapesti és vidéki egyetemi és akadémiai kutatóhelyeket látogattak meg és tapasztalataikat a következőkben foglalták össze:

- a kutatóhelyeken folyó érdemi munka igen magas színvonalú, a felszereltséggel viszont helyenként komoly gondok vannak; ezen a téren feltétlenül támogatásra szorul a magyar tudományos élet; a látogatók azonban hangsúlyozták: nemzeti szinten kell megfogalmazni, hogy mire lenne szükségünk;

- megdöbbentően alacsony az országon belüli kooperativitás szintje: a kutatók szívesebben mennek tapasztalatcserére Stockholmba, mint Szegedre vagy Debrecenbe; ez redundanciához és pazarláshoz vezet;

- nem jó a magyar vegyész-társadalom külföldi ismertségének szintje, a legolvasottabb szaklapokban kevés publikáció jelenik meg;

- a növekvő szakember-elvándorlás (agyelszívás) fékezése érdekében célszerű lenne tudatos programot kialakítani, s ebben foglalkozni az olyan problémákkal, mint a visszatérés egzisztenciális megkönnyítése, a kutatóhelyek felszereltségének javítása, a tudományos életen belüli feudalizmus megtörése stb;

- segíteni kellene a magyar fiatalok amerikai egyetemi és posztgraduális oktatásban való részvételét (jelenleg kihasználatlanok azok a lehetőségek, amelyeket az USA-egyetemek kínálnak!);

- rövid távon illuzórikusnak látszik az a cél, hogy amerikai cégek magyar kutatókapacitásokat kössenek le(hosszabb távon viszont erre van esély).

EGY IGAZSÁG TÖBB OLDALA

– AVAGY HOGY LÁTJÁK A PROFESSZOROK? –

Mikor már-már úgy tűnik, hogy mindenki a munkájával foglalkozhat ezen az egyetemen, mindig kipattan valami, ami ennek ellenkezőjét igazolja. Vagy legalábbis azt, hogy itt egyáltalán nem úgy mennek a dolgok, mint ahogy kéne.

Legutóbb arról értesülhetett az egész ország „hogy az intézmény állapota az elmúlt hetekben válságosra fordult”. Sorba távoznak egyetemünkről a legkiválóbb professzorok, „ami egyfajta csendes tüntetésnek is betudható”. Nem rejtik véka alá azt sem, hogy mindez a rektor által végzett „tisztogatásnak” köszönhető. Arról nem szól a fáma, hogy az itt maradt professzorok a „kiválósági ranglétrán” hol helyezkednek el, de az mindenesetre elgondolkodtató, mi is történt valójában? Tényleg annyira válságos a helyzet, hogy ma-holnap nem lesz neves professzora egyetemünknek s egy olyan jelenségről van szó, amire oda kell figyelni? Vagy vannak akik valóban így látják a dolgot és céljuk erről másokat is meggyőzni? Vagy csak a Tanári Testület néhány képviselője, nem barátkozott meg az új rektor stílusával?

Akármi is az igazság, segítene a jelenlegi helyzeten, ha tisztázódna. Vagy legalábbis eldőlné, használ-e mindez az egyetemnek?

Erről a „jelenségről” kérdeztem néhány intézetvezető professzort, aki vállalta a beszélgetést.

Dr. Dobozy Attila

Bőrklinika

– Mindenki számára nyilvánvaló, hogy rossz a közhangulat az országban, aminek főleg gazdasági okai vannak. De ilyen értelemben természetesen rossz a hangulat az egyetemen is. Mindannyian érezzük a bőrünkön, hogy az egészségügyben is kevesebb támogatást kapunk, mint amennyit arányaiban korábban, lehetőségeink beszükülőben vannak. De igaz ez a felsőoktatásra és a kutatásra is. Tehát ez is oka annak, hogy rossz a hangulat, feszültség érezhető.

Van a dolognak azonban egy másik oldala is, a politikai átalakulás. Kétségtelen ez rengeteg strukturális változással járt együtt az egyetemen és mint a világon mindenütt itt is a régi szisztémához jobban hozzászokott emberek alkalmazkodnak hozzá nehezebben. Ugyanakkor ezzel kapcsolatban olyan módon éleződött ki és vált személyeskedővé a vita két évvel ezelőtt, amennyire nem lett volna szükséges. Arról beszéltek, – „fejek fognak hullani; hogy nem

ilyen egyetemet és professzorokat szeretnének” –, hogy jó néhányan úgy érezték, önérzetükben, eddigi munkájuk elismerésében mélységesen megsértették őket. Ezek a sérelmek teljességükben még máig nem oldódtak fel. Az azonban, hogy innen a professzorok el akarnának menni – testületileg – bizonyosan nem igaz. Ha egyszerűen utánaszámolunk kiderül, hogy tömeges jelenségről nem lehet beszélni. De az is igaz, hogy ma a szegedi egyetemen többé-kevésbé feszült hangulat van. Mivel polémiaink inkább az újságok hasábjain folynak mint egymás között, ezért sokkal élesebbnek látszanak, mint a többi egyetemen, holott itt sem súlyosabb a helyzet. Például a pécsi egyetemen – ha jól tudom – 13 tanszékvezető személye változott meg, de ők ezt a harcot egymás között folytatták le, nem lett olyan országos visszhangja, mint Szegeden.

– *De Szegeden miért van ez másként?*

– Azért mert ezeknek a változásoknak esetenként voltak személyes felhangjai és az ebben érintett személyek a szokásosnál impulzívabbak voltak. Másrészt pedig óhatatlanul és sajnálatos módon ez kikerült a sajtó nyilvánossága elé és abban a pillanatban a visszavonulás lehetősége beszűkült.

Nyilvánvaló, hogy az egyetem tekintéjének, méltóságának nagyon sokat ártnak ezek a közlemények.

– *Mi a véleménye a Tanári Testület és a rektor közti viszony jelenlegi állásáról?*

– Ez a viszony egészen biztosan javult, igaz máig sem mondható zökkenőmentesnek. De azt gondolom, hogy józan hideg fejjel szemlélve nem lehet nem észrevenni, hogy a rektor tudatos gesztusokat tesz a Testület felé és a tanári kar is akceptálja a rektor nyilvánvaló jobbító szándékát.

Azt szokták mondani, hogy nincs egyetem hallgató nélkül, de hadd mondjam: tanárok nélkül sincs. Elképesztő nonszensz, hogy a tanári kar és az egyetem vezetése szemben áll egymással, tehát minden lehetséges módon ennek feloldásán kell, hogy működjünk. Egyébként az én tapasztalatom szerint közelíthetünk onnan, hogy ezen az egyetemen van 4900 munkavállaló és meggyőződésem szerint 4500-ban fel sem merül ennek a szembenállásnak a kérdése.

Dr. Pokorny Lajos

Radiológiai Klinika

– Egy ilyen nagy ház, mint a miénk, ha jól beolajozottan működik, az intézetvezető távozását el

tudja viselni. Nálunk 8–10–12 részleg van és mindegyik élén tapasztaltabb kollégák állnak, tehát a pillanatnyi betegellátásban egy ilyen távozásnak nem érezzük hátrányát. Ugyanez a helyzet az oktatás vonatkozásában is, mert ez is a kialakult menetrend szerint, ugyanúgy megy végig mint azelőtt. A vizsgáztatást illetően mindig a docensek vizsgáztattak a legtöbbit, igaz a professzor is részt vett benne. Most a rektor úr is besegít. A tudományos munkák vonatkozásában is a beindult témák mennek tovább.

Tehát a működőképesség fenntartása nagyobb zökkenőket nem szenvedett. Itt egy intézetvezetőnek azonban döntő feladatai közé tartoznak a koncepciók, hogy hogyan tovább. Most is rendkívül sok komoly dolog szerepel, amiben már dönteni kellene. Itt van a kobalt részlegünk, ami 1980-ban indult, de mára elavult. Tavaly sikerült azt elérni, hogy most 200 millió Ft áll rendelkezésünkre egy új sugárterápiás forrásnak az idetelepítésére. Ennek az óriási beruházásnak még csak bizonyos részletei vannak elintézve, de rengeteg dolog még a keletkezés állapotában van. Több átalakításra is szükség lenne a tényleges megvalósuláshoz és ma még ez az egész ügy cseppfolyós. Hisz nem ismerjük pontosan a profilokat és a majdani feladatokat, pedig ezekben a kérdésekben dönteni kell valakinek.

A másik nagy kérdéskomplexum a Sebészeti Klinika sorsa. Hisz a klinika rekonstrukciót igényel – kiköltözéses vagy egyéb megoldást – amire egy bizottság alakult. Ezt is előbb vagy utóbb meg kell oldani.

A kérdés másik része, hogy régebben más egyetemi vezetés volt, más rektorral. Most egy erős kezű rektorunk van, akinek határozott elképzelései vannak az egyetem átalakításával kapcsolatban. Ezt nyilván a professzorok egy része – főleg akik nagyon aktívak voltak és nagy önállósággal intézték a saját dolgaikat – nem vették jó néven. Sok a korlátozó intézkedés, kevés a pénz, kicsi a költségvetés és annak is nagy részét már elköltöttük, rengeteg restriktív intézkedést kellett hozni. Ezt sokan mint akadályozó tényezőt érzékelik.

dr. Penke Botond

Orvosi Vegytani Intézet

– Azt hiszem, egy általánossággal kell kezdenem. Nehéz helyzetben van most az ország és ezt nem lehet elválasztani a SZOTE-én lejátszódó eseményektől. Nem csak nálunk, hanem szinte minden munkahelyen van egyfajta bizonytalanság. Gazdasági helyzetünk várhatóan nem javul, kevés a munkahely és az emberekben kialakultak bizonyos félelmek.

Ilyen körülmények között kell ezt az egyetemet átalakítani európai mérce szerint a lehető leggyorsabban. De azt semmiképpen sem lehet mondani, hogy

azért rossz a hangulat a SZOTE-én, mert van egy rektorunk, akinek az elképzelései nem jók vagy nem találkoznak a többség véleményével. Mert akkor megkérdezhetném, hogy a JATE-én mitől van rossz hangulat?

A professzorok távozásáról mindig szó van és lesz is. Az USA-ban dolgozó kollégák például nem szívesen maradnak 5 évnél tovább egy intézetben, mert szeretnék minél több helyet megismerni. Ezért nem is gondolom, hogy a Magyar Hírlapban megjelent cikket ennyire komolyan kellene venni.

Vadon Gábor professzor távozásáról nagyon nehéz beszélni. Nem lehet megmondani mit tehetünk volna, hogy az egyetem ezt elkerülje. Azt hiszem, hogy itt nem pusztán a megmérettetésről van szó. Egy sereg érzelmmel dústított szubjektív elem is belejátszott a történetekbe, amihez én nem tudok hozzászólni. Nem ismerem azokat a körülményeket, amelyeket Vadon professzor úgy ítélt meg, hogy számára a továbbiakban nem elviselhetők. Mindenképpen veszteség számunkra távozása.

Azonban valamit el kell mondanom. Ha a megmérettetés szabályait, – amelyet két professzortársammal állítottunk össze, – az Egyetemi Tanács elfogadja, már csak be kell tartani és számos jelenlegi problémánk egyértelművé válik. Az embereknek ugyanis szükségük van egyfajta biztonságérzetre, hogy a követelményrendszer, amit felállítottunk, nem változik meg máról holnapra. Mint ahogy be kell tartani az egyetemi Statutumot is, hogy az egyetem valamennyi dolgozója tudja, hogy mik azok a paraméterek, melyek között dolgoznia kell. Ez azonban vonatkozik mindenkire, egészen a rektorig.

Az igaz, hogy kialakult a Tanári Testületben a bizonytalanság, hogy a megmérettetés talán nem minden esetben fog elvezetni az igazságos véleményezéshez és esetleg olyanoknak is távozniuk kell akik jól vezették az intézetet. A gyakorlatban eddig ennek nem sok jelét lehetett tapasztalni. Akiket az intézetben dolgozók leszavaztak, azok a többi testületben is elég kevés szavazatot kaptak. Valószínű, hogy a jövőben is lesz még egy-két ilyen alkalom, de nem hinném, hogy ez lavinaszerű folyamatot indítana el.

A rektor úrnak nagyon sok jó gondolata van. A koncepcióját már összekapcsolta az új elméleti tömb megépítésével, ami szintén tetszetős. Problémát jelent viszont, hogy az emberekből kezd kivészni a közösségi érzés, nem hajlandók a közös ügyért mindig mindent megtenni. A rektor ezért sokszor magányosnak érezheti magát, mert nem segítik eléggé és elég sokan a munkáját. Jó lenne ha az egyetemi célokért sokkal több ember dolgozna, ha visszatérne a múlt századi értékrend, melyben még helye volt a közösségnek. Ebben látok én komoly elmaradást, de úgy érzem, hogy ezért nem a rektor a felelős.

- Tehát nem arról van szó, hogy a Tanári Testület sértve érzi magát, mert alá kellett vetnie magát ennek a procedúrának?

- Megmérettetés mindig is volt, tehát önmagában ezzel semmi baj nincs. Viszont itt a következő történt. Az elmúlt évben a Tanári Testület – elég lassan – de mégis kidolgozta a professzorokra, tanszékvezetőkre vonatkoztatva a megmérettetés szempontjait. Ez rendkívül bonyolult rendszerre alakult át, számtalan alponttal dúsítva. Ennek alapján kellett volna a tanszékvezetők gyógyító, oktató és kutató munkáját megmérni. A Tanári Testület számára ez teljesen elfogadható volt és ezt meg is szavazták. A probléma akkor következett be, mikor az egyik küldöttgyűlésen valamelyik kolléga felállt és azt mondta, hogy a megmérettetésben a végső döntés jogát adjuk át a rektornak. Tehát minden marad a régiben, de ne legyen egy 7 vagy 9 tagú bizottság, aki megszavazza, hogy igen vagy nem. A végső döntőbíró legyen a rektor, hiszen, ha meg akarunk mérni 55 egységvezetőt, akkor egy évig mást sem csinálunk, mint egymást mérjük. Nézzük meg, hogy szavaz az intézeti dolgozó, a Kari Tanács, az Egyetemi Tanács és a Tanári Testület. A rektor ebből a véleménycsoportból majd kialakít egy álláspontot és dönt. Valóban ez volt az első eset, hogy a rektor a négy véleményt figyelembe véve úgy döntött, hogy Karácsonyi és Molnár professzornak nem hosszabbít, Vadon professzornál pedig egy év hosszabbítást javasolt, arra hivatkozva, hogy úgy is távozóban van.

Nem hiszem, hogy annak aki jól dolgozik, valaha is félnie kellene az egyetemen. Magyarországon nagyon sok mindent egyszerre szeretnének az emberek. Nyugati típusú társadalmat, életszínvonalat és ellátást, ugyanakkor a keleti mentalitás mintha nem nagyon változna. Az USA-ban folyamatosan mérik az emberek munkáját. Ha az egyetemek közti nem hivatalos rangsorban valaki egy-két fokkal lejjebb csúszik, akkor megteszik a megfelelő intézkedéseket. Ahogy Telegdy professzor mondta: „Amerikában odateszik az embereket, ahová valók.”

- Nem gondolja, hogy annak a szembenállásnak a következményei ezek az időről-időre előtérbe kerülő támadások, mely a Tanári Testület és a rektor viszonyát jellemzi?

- Egyetértek azzal, hogy a Tanári Testület és a rektor viszonyát egy bizonyos szembenállás jellemezte és ennek az elemei mindmáig megvannak. Jancsó Gábor kollegánk az egyik Egyetemi Tanácsülésen mindannyiunk őszinte óhaját fejezte ki, mikor figyelmeztette a rektort arra, hogy a Testülettel való viszonyán javítani kellene. A rossz indulás ellenére én sok esélyt látok a javulásra. Hisz a rektor úr tervei jók, a koncepciója jó és a tanárok többsége ezt

belátta vagy be fogja látni. Ez az egyik oldal. A másik, hogy az egyetemi tanárok többsége tényleg idevaló erre az egyetemre, tényleg nincs velük semmi probléma és akkor mi állítaná őket szembe a rektorral? Hisz mindannyian azt szeretnék, hogy itt a lehető legjobb egyetem legyen, a lehető legjobb hírnévvel és feltételekkel. Ezért látok én a jövőre nézve (optimistán) kiutat ebből a kicsit zsákutcának tűnő kapcsolatból. Az érdekek alapvetően megegyeznek, de az állandó dialógusra elengedhetetlenül szükség van a két fél között.

Dr. Szilárd János

Ideg- és Elmeegógyászati Klinika

- Két okból nagyon nehéz válaszolni. Először kezdjük a személyessel: Örültem, hogy a nyilvánosság részéről az elmúlt közel egy évben senki sem hozott olyan helyzetbe, hogy nyilatkozzam. Azt gondolom, hogy az én helyzetemben – az előző 5 évi rektorság után –, ha „szépet” mondok, azt fenntartással kezelik, ha viszont valami kritikát, akkor pedig azt mondhatják, hogy a sértődöttség beszél belőlem. Ez utóbbi ellen az ember nyilván egészében nem tud védekezni, legfeljebb azokat tudom tanuként hívni, akik tudják, hogy a személyes és a közügyeket elég jól el tudtam mindenféle szituációban választani az elmúlt évek során. A másik ok, hogy általában egy intézményből vagy akár egy országból való elmenegetnek mindig nagyon sokféle oka lehet. Így pl. a szakmai, anyagi, technikai feltételek, a munkatársak, a kapcsolatrendszer látszik másutt biztosítottabbnak, de lehet az ok politikai jellegű, stb. Tehát azt gondolom, hogy egy anonim kérdőívről vagy névre szóló interjúkkal lehetne tisztázni, ki hogyan látja, hogy ítéli meg, saját és munkatársai helyzetét. Bár nyilvánvalóan az emberek választát az is befolyásolná, hogy mi lesz ennek a következménye, van-e értelme.

Én már 1990. decemberében, mikor a különböző viták konfrontációjának az egyik kulminálási pontja volt és több újságcikk megjelent, írtam a Délmagyarországba egy válaszlevelet, amelyben frottakat az idő, a történések egyetlen pontban sem cáfolták meg. Már akkor is azt mondtam, hogy a jelenség az érdekes. Nem az, hogy X vagy Y megy el, hanem hogy az emberek jelentős része akkor és most is a távozás gondolatával foglalkozik. Azt mindenképpen szomorúnak érzem, hogy Magyarországon és ilyen értelemben egyetemünkön is tulajdonképpen az folytatódik, ami az egész évszázadra jellemző volt, hogy t.i. a „jó fejek” közül is sokan nem érzik jól magukat. A századfordulótól kezdve minden évtizedben (részben) más-más előjellel hagyták el sokan az országot. Az ember most azt hinné, hogy ennek vége van, de nincs. Persze ez csak áttételesen válasz a kérdésre,

mert nyilván a SZOTE-ról való elmenetel csak az esetek kisebbségében jelenti a külföldre való távozást. De a kérdés még összetettebb. Súlyos problémának látom pl. azt, hogy értékes emberek sora keres nem oktató, nem kutató munkakörökben bel- vagy külföldön egzisztenciális lehetőséget. Persze egyik oldalról nagyon jó, hogy seregnyi lehetőség van, de hogy az egyetemen teljesen természetesnek tekintik, hogy sokan gyógyszergyárakhoz vagy más helyekre szegődnek el, ez azt jelzi, hogy itt az anyagi megbecsülés és szakmai biztonság nagyon cseppfolyós.

Sokan vannak a legkülönbözőbb munkavállalással külföldön és gondolkoznak azon van-e értelme hazajönni. Hangsúlyoznám, hogy ez nem a SZOTE egyedüli problémája, de az egyetem vezetése az 1960–70-es évek szemléletéhez hasonló adminisztratív döntéseivel e téren tovább nehezítette a helyzetet. Olyan vérvesztés fenyegeti most a magyar felsőoktatást és tudományt, hogy egy egész nemzedék kell majd ahhoz, hogy e hiányt bepótoljuk. A két probléma tehát összekapcsolódik, de nem fedi konkrétan azt, ami sajátosan SZOTE jelenség. Ez utóbbit én úgy látom, hogy itt sikerül a légkört és az emberek egymás iránti bizalmát olyan jelentős mértékben elrontani, hogy nem csodálom, ha jelentős részük nem érzi jól magát.

– *Véleménye szerint mivel sikerült ezt elérni?*

– Hangnemmel és különböző, nem ritkán sértő stílussal. Hadd idézzem a kerekasztal beszélgetések idejét. Akkor egy aránylag fiatal oktató küldött részéről hangzottak el olyan vélemények, hogy a tanári karnak jelentős százaléka képességben, szakmailag és még nem tudom, milyen szempont szerint, pl. mert korrupt, alkalmatlan. Ehhez hozzájárul egy egyéni tényező, hiszen mindenkinek megvan a maga jó vagy rossz stílusa. Én valamikor nagyon élveztem Fráter rektor úr szarkasztikus, ironikus stílusát, amellyel mindenkire és mindenről nagyon karikírozott, de nem megalapozatlan megjegyzéseket vagy jellemzéseket tett. Hivatali működéséből sokak szemében azonban az látszik, hogy ő sértegethet, neki természetes, hogy ezt a stílust hivatalból használja, ha viszont feléje hangzik el valami kritika, azt rendkívül zokon veszi. Tehát arról van szó, hogy más az ilyen hangvétel az interperszonális kapcsolatokban és más, ha ez egy nagy intézmény hivatalos stílusaként jelenik meg.

Valamikor, 1991. őszén, telén, amikor nyilván-

való volt, hogy az egyetemi küldöttek túlnyomó része az Ő rektorságát akarja, néhányan legközelebbi támogatói közül a következő kérdéssel fordultak hozzám: Véleményem szerint alkalmas lesz-e a rektori tisztségre? Hozzátették, hogy ezt mint régi ismerőjétől kérdezik. A következőt válaszoltam akkor: Képessége, tapasztalata, helyismerte megvan ahhoz, hogy ennek a tisztségnek megfeleljen. Az, hogy feladatának eleget tud-e tenni, azon múlik, elhiszi-e majd: nem mindig neki van igaza, hagyja-e magát adott esetben meggyőzni. Őszintén szólva ezt gyenge pontjának érzem, és azt hiszem, az emberek jelentős része is.

Továbbmenve, a légkörrel kapcsolatban negatív hatnak a következő tényezők:

Míg 2–3 év óta mást sem hallunk, mint jogrend és jogállamiság, addig a döntések nem minden esetben látszanak ezt igazolni. Sok olyan probléma volt az egyetemen, melyet az egyetem közvéleménye joggal vetett fel, szabályozásukat, újrendezésüket követelve. Ilyen volt az egyetem statutumának kidolgozása, ill. a tanárok és oktatók megmérettetésének megvalósítása. Mindkettő azonban addig volt csak érdekes, amíg a vezető tisztségekben a változások be nem következtek. Attól kezdve már egyik sem volt döntő jelentőségű.

Idekívánkozik még egy döntő mozzanat. Az egyik küldöttértekezleten elhangzott egy olyan vélemény, amely teljesen tetejére állított okoskodást tartalmaz. Valahogy így hangzott: „Most már van demokratikusan megválasztott rektorunk, az Ő feladattá és jogává lehet tenni azt, hogy megválassza, kik azok az egyetemi tanárok, akikkel együtt kíván dolgozni.” Szerintem egy viszonylag demokratikusan működő egyetem nem képzelhető el úgy, hogy ez a rektor jogköre és feladata volna. Fordítva. A tanári kar és az egyetemi közvélemény (pl. a küldöttértekezlet) feladata és jogköre, hogy kit javasol és kit fogad el rektorként. Az teljesen más, hogy a közvetlen munkatársak megválasztása minden munkahelyi vezetőhöz hasonlóan valóban az Ő tiszte; de hogy egy 2–4 évre megválasztott rektor hatásköre legyen az egyetemi tanárok megválasztása, azaz szelekciója, ilyen sehol nincs a világon. Ebben az esetben az egyetemet összetévesztik egy harcászultságban levő katonai alakulattal.

– *De ezt a jogkört a küldöttértekezlet szavazta meg?!*

- Ez így van. Az, hogy mindebből a közgyűlés mit vett észre és hányan szavaztak ellene és hányan tartózkodtak, az más kérdés. Én az elvről beszélek. Akkor csak a Rektor úr lehetett volna az, aki azt mondja, hogy „én a saját funkciómat és tisztségemet nem így képzelem el és nem egy abszolút monarchiát akarok kialakítani az egyetemen, hanem demokráciát.” Különösen akkor, ha az előző szisztémát korábban éppen a demokráciára hivatkozva bírálta.

- *Elképzelhető tehát, hogy ez a momentum és az ezzel járó rektori hatáskör váltott ki újabb, máig ható sérelmeket? Motiválhatja ez a mostani helyzet kialakulását?*

- Motiválhatja, ugyanis ha az emberek azt érzik, hogy a különböző testületi vélemények levegő súlyúak, mivel gyakorlattá válik, hogy azokkal ellentétes döntések születnek, akkor érthető módon kétféleképpen reagálhatnak. Megpróbálnak abból a közegből elmenni vagy hallgatnak, mert nem tudják mi következik. Ebből a szempontból tehát az egyik probléma, hogy az emberek jelentős részének vannak olyan tapasztalatai, hogy bármelyik testület szavazhat akár-hogyan, személyi kérdésekben a rektor saját, egyéni véleménye a döntő.

- *Úgy tudom viszont, most kapták meg először azt a lehetőséget is, hogy visszahívják a rektort, ha ennyire elégedetlenek?*

- Ez elvben így van, bár az elv gyakorlati alkalmazhatóságával szemben komoly kételyeim vannak. Annak idején (rektorként) én azért szerettem volna a minél békésebb és konszolidáltabb átmenetet, hogy sikerüljön elkerülni minden olyan döntést, intézkedést vagy fejleményt, amelyek miatt biztos, hogy néhány éven belül önkritikát kell gyakorolni. Ezen a ponton sajnos az egyetem már régen túl van.

- *Visszatérve a sérelmekre: néha úgy tűnik, mint ha lennének páran, akiknek érdekében áll, hogy az Ön által is említett konszolidált átmenet ne valósuljon meg?*

- Nyilván ez is belejátszik. Egy banális sérelmet, egy megjegyzést nem mindenki egyformán él át, vannak akik még 10 év múlva is felemlítik azt.

- *Véleménye szerint az a hangulat, melyet az említett újságcikkek tükröznek, a Rektor személyének szól, vagy az általa képviselt vezetői stílusnak?*

- Ez érdekes kérdés. Mindekkettől, hisz nagyon sok tisztségviselő van, aki a rektoréhoz képest is csak töredék hatáskörrel rendelkezik. Jelenleg adva van egy „fent” lebegő személy, akire lehet hivatkozni, ha jó vagy rossz történik. Ahogy a Rektor úr meg is mondta, a különböző testületek állásfoglalá-

sait Ő csupán nem kötelező információként kezeli. Ezt én nem tartom helyesnek. Persze ilyen helyzetben a felelősség döntő részben az Övé.

De hadd említsem meg a dolgozók informálását. Jól tudom, hogy ezen a téren mennyi zökkenő volt korábban és nem hiszem, hogy ezt valaha tökéletesen meg lehet oldani. Mindenesetre a felülről jövő érde mi információ rendszeres biztosítása, az emberek „méltónak” találása arra, hogy rendszeresen elmond nekik azt, hogy ...rosszabb, mint volt. Ez pedig mendemondáéhoz vezet és számos negatív következménnyel járhat.

Egy másik dolog: Többször elhangzott, hogy milyen személyi változásokat kell létrehozni az egyetem apparátusában ahhoz, hogy a munka jobban menjen. Egyetlen olyan változást sem látok az egyetem apparátusában, amellyel a működés egyértelműen jobbá vált volna. Ha ezt én egyénileg nem látom, nem volna érdekes, de nem találkoztam olyannal, akinek erről más lenne a véleménye. Az persze természetes, hogy minden átalakulás bizonyos döccenőkkel, sebekkel jár, de mintha itt több lenne ezekből a kellesténél.

- *Az információáramlás nehézségeihez én is hozzáténnék valamit. A SZOTE Naplót kormánypártisággal vádolják sok esetben, de én a legnagyobb igyekezettel sem tudom elérni, hogy azok is megszólaljanak, akik más véleményen vannak. Ebben a témában is három olyan professzor volt, aki nem vállalta az interjút. Akkor kértem én, hogy közvetítsük a különböző nézeteket. Teljesen érezhető bizonyos körök elzárkózása.*

- A professzor is félhet, félheti az egzisztenciáját. Nagyon szellemes a végzős orvostanhallgatók évkönyve, melynek címlapjára az van írva, „saját maga vághatja ki professzorait”. A neveknél egy fényképek való hely van, hátul pedig együtt név nélkül a fényképek. A megoldás szellemes. De ez, mint címlapra került szóvicc a SZOTE-n nem időtlenül, általában hanem ma aktuális, de számos egyetemen nem. Az előző években nem volt és valószínűleg 5 év múlva sem lesz olyan aktualitása mint éppen most.

Ha egy egyetemen olyan légkör alakulhat ki, amelyben a tanárok (de nem csupán a tanárok) jelentős része értelmetlennek tartja, hogy véleményét nyilvánosságra hozza, félelemből, egzisztencia-félelemből, közönyből, fásultságból, rezignációból elzárkózik a véleménynyilvánítás elől, akkor meg kell keresni, hogy kik és milyen tényezők vezettek ehhez? Az ilyen jelenség azok kétes érdeme.

„SZENT-EGYETEM” – ÖSSZEHAJTOTT TABLÓFELIRAT

(Kérdések, melyek valószínűleg megválaszolatlanok maradnak)

Választott és megbízásos funkcióimtól elvonatkoztatva, egyszerű egyetemi polgárként szólva nem értem Vadon professzort.

Az egyetem egyik legnagyobb klinikájának igazgatója demonstratív távozásakor megjelentetett egy kiadványt, melyben mint írja „mindvégig tárgyyszerűsége törekedtem”. Mégis olyan hibák találhatók az albumban, melyek nem tekinthetők a véletlen művének.

1. Az albumhoz tartozó színes tabló 54 munkatársat mutat be. Véletlen, hogy Fráter Loránd a klinika társszereplője, két évig megbízott vezetője nem szerepel a tablón?

2. A hét klinikai részleget egy-egy homlokzati fotó és a vezető fényképe vezeti be – kivéve a Sebészeti Klinikát. Véletlen, hogy Fráter Loránd – egyben Rektor – képe hiányzik az oldalról? Véletlen, hogy a Sebészeti Klinika homlokzatán egy fekete zászló leng?

3. Miért sorolja fel egymás után kétszer az összes tudományos közleményt és előadást? Miért hiányoznak a Fráter Loránd által írt közlemények, a Radiológia hivatalos tankönyvében szereplő, általa írt könyvrészletek?

4. A SZOTE Radiológiai Klinikáját sajátosan bemutatató kiadványt személyes jellegű levelezéssel zárja. Miért nem közli azt a levelet, melyet a vezetői ju-

talmazás elmaradásakor Ön írt az egyetem Rektorának? („Sajnálattal értesítem, hogy Ön komoly szereptévesztés áldozata, tekintettel arra, hogy 1991. évi vezetői tevékenységem jutalmazását Öntől nem kértem. Ennek következtében azt az örömet sem tudom Önnek megszerezni, hogy jövőben eredményes munkám és sikeres tevékenységem elismeréseként vezetői jutalmazásban részesítsen. Egyébként engedjen meg egy személyes megjegyzést: Rektori tevékenysége kínosan emlékeztet az utóbbi években időnkénti szerepváltással közszájon terjedő viccre, ahol talán legutóbb Brezsnyev vette át a Jóisten szerepét.”)

5. Távozása után miért kapta meg az Egyetem Gazdasági Igazgatósága az 1017(!) példányban kiadott album nyomdaköltségének 586.230,- Ft-os számláját, melyet – talán legutolsó utasításának megfelelően – a klinika mindenki által igen szűkösnek tartott osztott hitelének terhére kellett kifizetni?

6. Lehet, hogy a Hungária-beli „tanszék-búcsúztatót” is egyetemünk fizeti? És ha nem mi, akkor ki?

7. Mi volt a cél?

A fenti kérdések felmerülése miatt nem tartom távozását gregorjózsefi-nek.

Dombi György

LEVELEZÉSI ROVAT

Dr. Szemere György
egyetemi tanár úrnak
SZOTE ÁOK Dékánja

Igen tisztelt Dékán Úr!

Biztos vagyok benne, hogy nem én vagyok az egyetlen, akit komoly aggodalommal tölt el az a szabadság, amely az egyetemi hallgatók oktatása, pontosabban a tanfegyelem területén Egyetemünkön eluralkodott.

Mintegy 2, 3 évvel ezelőtt egy hallgatói fórumon a teljesen szabad, „semmi sem kötelező” jellegű egyetemi oktatás követelését azzal az érveléssel szereltem le, hogy hangsúlyoztam: az biztos út lenne ahhoz, hogy a külföld néhány év múlva egyetemünk diplomáját ne fogadja el, ill. legalábbis színvonalát

megkérdőjelezze. Nem véletlen, hogy a szakérettségi „fénykorában” sem gondolt senki arra, hogy az orvosképzés levelező vagy esti tagozaton is folyhatna.

Természetesen tökéletesen tisztában vagyok azal, hogy Egyetemünk elméleti és gyakorlati oktatómunkája, a személyi és a technikai feltételek egyaránt sok kívánnivalót hagynak maguk után. Néhány évvel ezelőtt ironikusan jegyeztem meg egy megbeszélésen, hogy a hallgatók azzal tudnák megbénítani egyetlen nap alatt az egyetem oktató munkáját, ha „fordított sztrájkot” alkalmazna, azaz minden előadásra és gyakorlatra mindenki elmenne, s így kiderülne, hogy a legtöbb oktatási helyiségbe még állva sem férne be a hallgatók számottevő része.

Azonban azt nem kisebb aggodalommal regisztrálom – sokakkal együtt – hogy e téren is „lovasszabvány” vagyunk. Semmiképpen nem védhető az a

hallgatói magatartás, hogy olyan helyzetben, amikor számos tárgyból hiányzik a minden szempontból ki-elégítő tankönyv és jegyzet, amikor, ha nem is egyetlen színvonalon, de minden tárgy előadója igyekszik ezt előadásával pótolni, ill. a tankönyvben, jegyzetben nem szereplő legújabb ismeretekkel, kérdőjelekkel, dilemmákkal bővíteni és mindenképp előtérbe szorítani a szakma szemléletét átadni a hallgatóságnak, akkor sorozatosan az évfolyamok 1-5-10%-a vesz részt az előadásokon, nem szólva az ugyancsak a hallgatók érdektelenségét tükröző gyakorlati foglalkozásokról.

Természetesen gépies, formális ellenőrzéseknek nincs értelme (hiszen nagyobb hallgatói létszám jelenléte esetén nehéz eldönteni, hogy hányan vannak jelen szakmai érdeklődésből, hányan a retorziótól való félelem miatt, hányan figyelnek oda, hányan kötnek, horgolnak, stb.). A jelen tanévben kialakult állapotot azonban arra utaló egyértelmű bizonyítéknak kell tekinteni, hogy a hallgatóság tökéletesen félreérti a jogi szakciók kiküszöbölését, vagyis az e téren kivívott szabadságot. A hallgatóság figyelmen kívül hagyja, hogy ha a szabadság egyúttal a szűkségszerűség felismerését is jelenti, a jogilag biztosított szabadság (a nem kötelező előadásra járás) akkor lehetne igazán létjogosult, ha önkéntes felelősségvállalással, hivatástudattal, érett embertől elvárható magatartással párosul.

Megismétlem, nem az oktatók hibáit, hiányosságait vagy az intézetek felelősségét, felelőtlenségét stb. kívánom menteni. Ám a hallgatók az előadásokon nem egyszer neveléses (helyenként a magyar nyelvű oktatáson 5-8 fős, angol nyelvűn 1-2 fős) létszámban vesznek részt. Ez az oktatók részére megalázó, és kérdésessé teszi, hogy ilyen körülmények között egy-egy intézet oktatómunkájáról adott bármiféle visszajelzés objektívnek tekinthető-e? A fenti körülmények között demagógiának tartom, ha a hallgatók érdektelenségét, az előadások nem látogatását csak az intézetek, az oktatók „objektív hibáival” magyarázhatónak vélnék, hiszen ez pl. hogyan magyarázná a külföldi előadók ugyancsak feltűnő érdektelenséggel „megtisztelt” előadásait, akik között (ismét csak intézetünk példájánál maradva az elmúlt hetekben pl. világszerte jól ismert, neves szakemberek voltak). Ha ugyanis a fenti gondolatmenet (azaz a jelenlegi hallgatói hozzáállás) lenne helyes és indokolt, akkor ezeken az előadásokon zsúfoltnak kellene lennie a tanteremnek, hiszen e személyek jó vagy rossz előadókészségét a hallgatók előre nem ismerik, de éppen tőlük várhatnák a kontraszt demonstrálását. Nem vagyunk nagyon messze attól a szituációtól,

amikor több külföldi szakember összetalálkozási feleleveníti hasonló szegedi élményeit. Azt, hogy ennek hosszabb távon milyen hatása lesz egyetemünk külföldi megítélésére, talán nem kell ecsetelnem.

Tudom, hogy igen népszerűtlen feladatot vállaltam, amikor gondolataimat papírra vettem, azonban őszintén félttem egyetemünk jövőjét ebben a vonatkozásban is.

Szeged, május 12.

Tisztelettel:

Dr. Szilárd János
tanszékvezető egyetemi tanár

Dr. Szilárd János
Tanszékvezető egyetemi tanár
SZOTE Ideg- és Elmegyógyászati Klinika

Igen tisztelt Professzor Úr!

Szemere dékán úr eljuttatta hozzám a Kar vezetéséhez intézett, 1992. május 12-én kelt levelét.

Az oktatás színvonaláért érzett felelősségét nagyra becsülöm, aggodalmát – érvelését azonban nem értem.

Az egyetemi oktatás hatékonyságának máig leg-hatékonyabb eszköze a vizsgáztatás. Amennyiben nem sajátította el a tőle megkövetelhető tudást – például azért, mert nem járt előadásra, következként az ott (és csakis ott) megszerezhető ismereteknek híjával van –, a hallgatót meg kell buktatni.

Az Ön által vezetett intézet azok között volt, ahol 4,57 és 4,76 évfolyam vizsga átlagok születtek. Ebből az alábbi következtetések adódhatnak:

1). a hallgatók előadások látogatása nélkül is kiválóan felkészültek,

2). a vizsgáztatók nem érzik át eléggé annak felelősségét, hogy ilyen tevékenységükkel lejáratják az Egyetemet, aláássák diplománk tekintélyét és rosszul képzett orvosokat bocsátanak a társadalomra.

A formális ellenőrzés értelmetlenségéről írottakkal egyetértek és nagyon remélem, hogy az Egyetemünk jövőjéért érzett közös aggodalom egyetemünk oktatóit mihamarabb érdemi, az oktatás színvonalának emelését szolgáló cselekvésre készíti.

Szeged, május 22.

Tisztelettel:

Dr. Fráter Loránd

NINCS TÖRÉS A HÖK-BEN – NYILATKOZNAK A VEZETŐK –

Meglepetésként hatott a hír, hogy egyetemünk Hallgatói Önkormányzatának két elnökhelyettese lemondott. Kovács Iván és Eszik János távozása a tanulmányi és az általános helyettesi posztról mérőben új helyzetet eredményezett. Hiszen tudjuk, hogy a jelenlegi elnök Szepes Attila is hamarosan távozni kényszerül. Persze az ő esetében nem lemondásról van szó, hanem hallgatói és így elnöki pályafutásának befejezéséről. Ezek után kérdés, képes lesz-e megújulni az eddig összeszokott társaság vagy ösztől teljesen új felállás, új vezetési stílus jellemzi majd a hallgatókat?

Addig is azonban arra kértem Szepes Attilát és Nagy Miklós gazdasági helyettesét foglalják össze röviden az elmúlt két-három hónap eseményeit, beszéljenek terveikről.

– Miként ért benneteket Iván és János távozása? Egyáltalán személyes vagy szakmai indokok miatt váltak meg a HÖK vezetésétől?

N.M.: – Ivánnal leültünk és megbeszéltük, hogy nem tudja ezt a megterhelést tovább vállalni, mert tanulni akar elsősorban. Ő ezt időben be is jelentette, nem volt vele semmi gond. János pedig az Attilának szólt, de ez engem egy kissé meglepetésszerűen ért. Vele a munkakapcsolatunk azért vált konfliktusossá, mert ő a saját bevallása szerint is olyan általános dolgokat szeretett volna csinálni, mint levelezés, a napi ügyek elintézése. Érződött, hogy nem akar ebbe akkora energiát fektetni, mint amekkorára szerintünk szükség volna.

– Emiatt gondolom többször volt „surlódás” köztetek?

N.M.: – Egy hallgatói szerveződésben nagyon nehéz az ilyen jellegű konfliktusokat feloldani. Nem erőszakoskodni akartam, csak többször is felhívni a figyelmét, hogy mi azért vagyunk, hogy mindent megtegyünk. Nagyobb fordulatszámmal dolgoztam, ő kisebbel.

Az emberi kapcsolataink azonban teljesen rendbe vannak, ma is az ő jegyzetéből tanulok. Hisz veszekedés sosem, vita annál több volt köztünk. De ezek is szakmai jellegűek.

Sz.A.: – Nyilvánvalóan nehéz úgy együtt dolgozni, ha csak azt hallod, hogy nem elég jó amit csinál. Azonban a János esetében másról is szó volt. Szerinte mi hatalmi pozíciókat akartunk szerezni az egyetemen, ami azért nem egészen így van. Hisz a kari és egyetemi tanácsi tagságon kívül semmiféle hatalom nincs a kezünkben és nem is törekedtünk többre. Az megint egy más kérdés, hogy az egyetemi képviseleti rendszer hiányosságai miatt olyan dolgo-

kat is fel kellett vállalniuk, amelyek nem feltétlenül csak egy Hallgatói Önkormányzat feladatai.

– Találtak-e már utódot, aki vállalja az elnökhelyettesi pozíciót?

N.M.: – Április végétől Pintér Gábor IV. éves orvostanhallgató az általános helyettes, őt választotta a pályázók közül a hallgatók nagytöbbsége. A tanulmányi elnökhelyettesi pozíciót pedig Attila vállalta fel, amire az Alapszabályunk lehetőséget ad.

– A kérdés már csak az, hogy ki lesz majd ösztől az elnök? Gondoltatok már erre?

Sz.A.: – Természetesen, ezért már most kiírtuk a pályázatot. Remélem, hogy sikerül alkalmas embert találnunk. De erről előre nem lehet mit mondani, csak hogy nagyon sürges az idő, mert a feladatokat nem lehet egyik napról a másikra átadni.

– Beszéljünk arról is, hogy miként értékélik az elmúlt pár hónapot; milyen újabb akcióba fogtatok és hogy sikerült megvalósítani őket?

N.M.: – Az induláskor alapvető hiányosságok voltak a HÖK működésében, amiket mindenképp pótolni kellett. Meg kellett írni a hallgatói alapszabályt; a gazdasági ügyrendet, az ösztöndíj-szabályzatot; „tisztába kellett tenni” a FEB-et és a PSP-t; elkezdtük az oktatói véleményezést – amit az ET tesztesre alkalmasnak tartott – és a fegyelmi szabályzat összeszerkesztését. Jelenleg elkészült egy vitaanyag a hallgatói rangsorról. A fentieket még az I. félévben közösen csináltuk.

Sz.A.: – Miklós megszervezett egy virágvásárt, úgy hogy behozta a SZOTE-Klubba két napra a Virág Diszkontot. Itt a bolti ár feléért lehetett bárkinnek az egyetemről vásárolnia.

Most indul a Szabadság-téri akció. Ennek keretében 8–12%-al tudjuk olcsóbban adni a jegyet bármelyik egyetemi polgárnak, mert lemondunk az ügynöki díjról.

Megállapodtunk a Collegium Artium tervezőivel is, hogy minden olyan rendezvényre, amelyik az ő szervezésükben zajlik mi is árulhatunk jegyet. Legyen az színház, koncert vagy egyéb. (Most készül erről a részletes ismertetőnk, melyet a szervezeti egység vezetőknek küldünk meg).

Meg lehet venni nálunk a nemzetközi kedvezményes utazási igazolványokat. (Student és Teacher card).

Most indult a poló-akció is. Minden egyetemi hallgató ingyen kap egy nagyon jó minőségű SZOTE-s polót, melyen már az egyetem új címere szerepel.

De itt van a hallgatói rangsor, melynek előkészítő munkálataiban hatékonyan részt vettünk, különben elkészült volna a fejünk felett és utólag csak pisloghattunk volna. Ennek a tervezetnek van egy olyan része, hogy minden évben a rangsor utolsó 4-5%-a – amennyiben nem éri el az átlaga a 3,00-t – félévet ismét. Tudom, hogy emiatt nem lettünk minden hallgató kebelbarátja, azonban ha nem vagyunk jelen az elkészítésnél még rosszabbul is alakulhatott volna. De jelen pillanatban semmilyen versenyszemlélet nincs ezen az egyetemen és ezen változtatni kellene.

N.M.: – Természetesen minden ilyen új dolgot tesztelni kell, ki kell próbálni és a hallgatóságot is meg kell kérdezni, mivel ez csak vitaanyag. Úgy gondolom, hogy senki sem magát a rangsort kérdőjelezi meg, hanem a 4-5%-ot. Természetesen ezt még meg kell emésztetni, mert ez a rendszer nem érett még erre. Ezért is szerepel benn egy olyan kritérium, hogy csak akkor fogadjuk el, ha beindul teljes mértékben az oktatói véleményezés és megfelelő nyilvánosságot kap; beépül az oktatói követelményrendszerbe és a vizsgák sokkal objektívebbek lesznek, valamint, hogy eltörlik az UV keretet, hiszen így nem lesz értelme.

– *Vannak-e újabb tervek vagy a vizsgák után ti is szünetet tartotok?*

N.M.: – NEM, egyszerűen nem lehet szünetet tartani. Több dologról szeretnék beszélni, amit a nyáron tervezünk megvalósítani. Egyrészt, hogy összegyűjtjük az ország összes kollégiumának címét, szálláslehetőségét és árajánlatát. Ebből a nyár folyamán egy kiadványt szerkesztünk, ami mindenkinek a rendelkezésére áll és vélhetően az ország legolcsóbb szálláslehetőségeit tartalmazza majd. Reméljük, sikerül ezt országosan forgalmaznunk a HÖK-kel együttműködve.

Másrészt, szeretnénk szegedi éttermeket cégeket, üzleteket, utazási irodákat stb. meggyőzni arról, hogy a 2000 hallgatónk elég nagy felvevő piac, ezért adhatnának valamilyen kedvezményt termékeikre. Így az őszre megvalósíthatnánk egy bónrendszer, mely jelentős anyagi segítség volna a hallgatóknak.

A nyár végén ismét megszervezzük a gólyatáborot. Szeretnénk kiadni munkánkról egy „Éves jelentés”-t. Szeptemberben pedig az évfolyamgyűléseket és választásokat készítjük elő illetve szervezzük meg.

– közel –

A Hallgatói Iroda bővíti szolgáltatásai körét; az Egyetem valamennyi polgárának rendelkezésére állunk az alábbi lehetőségekkel:

Kedvezményt nyújtó igazolványok (200–250 Ft): Teacher/Professor-, Student-, Youth Hostel Card.

Kedvezményes (8–12%) jegyek korlátozott mennyiségben a nyári Szabadtéri Játékokra: La Mancha lovagja, Magyar lakodalmas, Carmen, Macskák.

Belépők a nagy országos rendezvényekre, koncertekre, előadásokra:

– Guns N'Roses-, Dire Straits-, Roxette-, Bryan Adams-, U2-koncert

– János Vitéz: Várszínház, Karmelita udvar

– Aida: (szuperprodukción a Népstadionban, 1500 szereplővel); Collegium Artium koncertsorozat; I Musici di Roma: koncert a Zeneakadémia Nagytermében (Rossini, Boccherini, Giordani, A. Rolla); a nemzetközi karmesterverseny középdöntői és döntői; ünnepi koncert a Zeneakadémián (május 31.); előadássorozat a Hilton dominikánus udvarán, pl.: Mozart-est, Vivaldi-Pergolesi-est, Chopin-est, Örökzöld melódiák; előadássorozat a Budai Parkszinpadon; Operett és operagála a Vigadóban (Lehár-Strauss-Kálmán-Ábrahám, illetve Puccini-Verdi-Donizetti művek).

A margitszigeti Szabadtéri Szinpad előadásai:

Szakcsi Lakatos Béla-Kóródy Ildikó: CRISTOFORO, Paul McCartney's, Hattyúk tava, a Magyar Állami Népi Együttes GALAMŰSORA.

Igény szerint a legtöbb magyarországi rendezvényre tudunk belépőt, illetve bérletet (június elejéig Nemzeti-, Opera-, Erkel-, a Budapesti Filharmóniai Társaság koncertjeire) szerezni.

ÖSZTÖNDÍJAK

A belga kormány 10 db, egyenként 6–12 hónap időtartamú ösztöndíjat ajánlott fel doktori fokozattal rendelkező magyar kutatóknak. Az ösztöndíjak csak akkor nyerhetők el, ha sikerül belga támogatót szerezni.

AZ EUROPEAN RESEARCH CONSORTIUM FOR INFORMATICS AND MATHEMATICS hat

db. ösztöndíjat ajánlott fel 35 évnél fiatalabb, doktori fokozattal rendelkező, számítástechnikával foglalkozó kutatóknak.

A fenti pályázatokról részletesebb felvilágosítást ad: Szigeti Sándor (OMFB Nemzetközi Főosztály, tel: 117-59-00/384)

„Alapítvány a magyar felsőoktatásért és kutatásért”

Az Alapítványt a Művelődési és Közoktatási Minisztérium hozta létre azzal a céllal, hogy segítse a felsőoktatási képzés korszerűsítését, a képzés hatékonyságát szolgáló programok indítását, illetve hozzájáruljon a képzés és kutatás infrastruktúrájának fejlesztéséhez.

Az Alapítvány Kuratóriuma ez év februárjában első alkalommal döntött a felhívására benyújtott pályázatok támogatásáról.

A Szent-György Albert Orvostudományi Egyetem 35 pályázatot nyújtott be, az alábbi 20 pályázat nyert támogatást az 1992–1993. évekre.

A pályázó neve	A téma címe	Támogatási összeg (Eft)
Benedek György	Az élettan gyakorlati oktatásának korszerűsítése	600
Ratkay Imola	Szemészeti hisztopathológia, immunhisztokémia, szövettenyésztés	400
Nagy Zsolt	Klinikai diagnosztika biokémiai-patokémiai alapjai c. tárgy beindítása	600
Molnár Péter	Egészségpszichológiai posztgraduális képzés indítása	500
Mezey Géza	Klinikai gyógyszerészet c. új szak bevezetése	1000
Lelkes Zoltán	A CA csatorna blokkolók hatása az alfa2 agonisták által kiváltott narkózisra	150
Lázár György ifj.	Glükokortikoid hormonok, makrofágok szerepének vizsgálata	200
Kovács László	Vendégprofesszor hívása perinatológiai klinikai kutatás témakörében	232
Keresztes Margit	Sejtmembrán és a mikrofilamentáris rendszer kapcsolatának vizsgálata	600
Fazekas András	Fogorvosi implantológiai tantárgy bevezetése a fogorvosképzésbe	500
Czigner Jenő	Korszerű audio-vizuális oktatási rendszer továbbfejlesztése a fül-orr-gégészetben	600
Boros Mihály ifj.	A vékonybél ischaemia reperfüziós károsodásának korai, nem-invazív diagnózisa	200
Ábrahám Csongor	Újszülöttkori hipoxiás eredetű agyi károsodás megelőzésének vizsgálata	300
Alföldi Péter	Meleg környezet alvásra gyakorolt hatása fiatal patkányban	150
Zallár Andor	Orvostanhallgatók Számítógépes irodalomkutatás c. képzésének beindítása	1500
Telegdy Gyula	A kórélettan oktatásához, betegségek mechanizmusának megértéséhez számítógép alkalmazása	400
Szűcs Edit	Posztgraduális vizuális pszichoterápia képzés beindítása (tanulmányút)	107
Süveges Ildikó	Vendégprofesszorok hívása lézersebészet, szemészeti alapkutatások témában	350
Seres András	Az ultrahangos szövettípizálás módszerének bevezetése a klinikai gyakorlatban	300
Selmeczi Béla	Posztgraduális ipari formuláló és kutató gyógyszerképzés bevezetése	1000

PÁLYÁZATOK

A Soros-alapítvány pályázati felhívása valutátámogatásra diákcsoportok 1992. nyári és őszi utazásaihoz: pályázhatnak általános és középiskolai, illetve egyetemi diákcsoportok és közösségek 1992-ben jól megszervezett, tanulmányaikhoz szorosan kötődő, ismeretszerző külföldi utak, illetve csereprogramok valutafedezetének elnyerésére. A támogatás csak csoportoknak szól, egyéni pályázatokat nem fogadunk el. A programok szervezésében az alapítvány nem vesz részt. A pályázatok elbírálása során előnyben részesülnek azok, akik a kért valuta forintfedez-

zetével rendelkeznek, ezért forinttámogatásra nem fogadnak el pályázatot.

Beküldési határidő az indulási időponttól függően:

május-szeptemberi indulásnál: 1992. április 30.

október-decemberi indulásnál: 1992. szeptember 15.

A pályázathoz szükséges, részletes feltételeket tartalmazó kérdőív postán kérhető a Soros-alapítvány titkárságán.

Cím: 1525 Budapest, Pf. 34.

A borítékra írják rá: „Út 92”

MEGHÍVÓ

A „Development of Medical Education for a New Public Health in Hungary” TEMPUS Joint European Project konzorciuma és a Szent-Györgyi Albert Orvostudományi Egyetem Népegészségtani Intézete tisztelettel meghívja Önt és kollégáit a

(A rendezvény egynapos, ezért szállás igénylésére nincs szükség, az ebéd megrendelése érdekében azonban kérjük, hogy az intézetükből várható létszámot dr. Vetró Gábor adjunktus számára minél előbb jelezzék. Tel: (62) 11-954)

BESZÁMOLÓ A NYUGAT-EURÓPAI PARTNER-EGYETEMEKEN 1992. TAVASZÁN TETT TANULMÁNYUTAKRÓL

(A népegészségtan oktatása a különböző egyetemeken)

című összejelentésre, amely SZEGEDEN, 1992. JÚNIUS 8-ÁN 10.00 ÓRÁTÓL

kerül megrendezésre a

SZOTE NÉPEGÉSZSÉGTANI INTÉZET
BERENCSI TERMÉBEN.

(6720. Szeged, Dóm tér 10. I. em.)

dr. Dési Illés egyetemi tanár, intézetigazgató
SZOTE Népegészségtani Intézet
valamint a konzorcium tagjai

BESZÁMOLÓT TARTANAK:

dr. Barabás Katalin Leeds
SZOTE Népegészségtani Intézet
dr. Belicza Éva Leeds
DOTE Társadalomorvostani Intézet
dr. Ember István Newcastle
DOTE Közegészségtani Intézet
dr. Forgács Iván London
OTE Orvosi Népegészségtani Intézet
dr. Morava Endre Valencia
POTE Népegészségtani Intézet
dr. Nagymajtényi László Odense
SZOTE Népegészségtani Intézet
dr. Pásti Gabriella St. Étienne
DOTE Közegészségtani Intézet
dr. Szilárd István Newcastle
POTE NÉpegészségtani Intézet Cardiff

KIEGÉSZÍTŐ KÉPZÉS

A Szent-Györgyi Albert Orvostudományi Egyetem és a Juhász Gyula Tanárképző Főiskola posztgraduális mentálhigiénés kiegészítő szakképzést indít, melyre azon felsőfokú végzettségűek (pedagógusok, orvosok, pszichológusok, jogászok, védőnők stb.) jelentkezését várják, akik az egészségügy, az oktatás-nevelés területén dolgoznak.

A képzés a mentálhigiéné széles területén elméleti és gyakorlati ismeretek nyújt.

Időtartama 4 félév. A képzés – kiscsoportos formában történik – munka mellett végezhető és rendszeres hétvégi elfoglaltsággal jár. A felvételt felvételi elbeszélgetés előzi meg, melyre a június 15-ig rövid életrajzzal jelentkezőket hívjuk meg.

Jelentkezni és informálódni a Juhász Gyula Tanárképző Főiskola Fejlesztési és Továbbképzési Csoportnál (Szeged, Boldogasszony sgt. 6. Tel.: (62) 10-244/38) lehet.

GAZDASÁGI ROVAT

NAGYSÚLYÚ MŰSZER A III. EMELETEN

Az Egyetemünk egy új világszínvonalú diagnosztikai műszerrel, a Siemens által gyártott korszerű SPECT-el gazdagodott. A Központi Izotópdiaosztikai Laboratórium a berendezést pályázat útján nyerte el, értéke kb. 30 MFt. Az Intézet „A” részlege az I. sz. Belgyógyászati Klinika D-i szárnyának III. emeleti szintjén működik. A súlya 1500 kg. A legnagyobb egysége egy 180x190x205 cm méretű ládába volt csomagolva.

Dr. Csernay László professzor a gép helyeként először a KAMERA I. elnevezésű helyiséget jelölte meg, melynek födeme alkalmas a fogadásra.

A felszállítás módjára három alternatívát dolgoztunk ki:

1.) D-i lépcsőház II-III.em.-i pihenőjénél lévő ablak és parapetfal kibontását követően daru behelyezi a ládát az épületbe majd a lépcsőházon, folyosón át kézi mozgatással kerül a helyére. Ez esetben a nagy súly miatt a lépcsőkar, a folyosó alátámasztását el kell végezni.

2.) közvetlen a helyiség ablakának és homlokzati falának kibontásával nyert nyíláson át a daru beadja a ládát.

3.) a tetőn át, a nővérszálláson keresztül födémek kibontásával nyert nyíláson át emeli a helyére a daru a ládát.

A megoldások mindegyikét a nagy bekerülési költség (kb. 1 millió Ft) és a bonyolult műszaki megoldások miatt elvetettük. Dr. Csernay László professzor ezután úgy döntött, hogy a KAMERA II. elnevezésű helyiséget teszi szabaddá, melynek födeme még 1960-ben alkalmassá lett téve ekkora terhek

fogadására is. Az eredeti terveket megtaláltuk a műszaki osztály irattárában, mely igazolta a professzor döntésének helyességét. A felszállításhoz és a fogadáshoz szükséges belső átalakításokat a következők szerint határoztuk meg:

A helyiség ablakának és parapetfalának lebontásával 190x240 cm méretű nyílást képeztünk, melyen át, ha igen szűken is, de a láda beadhatóvá válik.

A födémén a gép fogadására, rögzítésére előírás szerint egy 150x150 cm méretű 1,6 cm vtg. acéllemezt kell elhelyezni. A kivitelezés elvégzését a PRIORITAS KFT, a beemelést és a szállítást az EXPORTTRANS KFT. /Budapest/ vállalta.

A beemelés időpontjaként a német partner 1992. március 3-án de. 9 órai időpontot jelölte meg, miután a szállítmány az USA-ból megérkezett a bécsi repülőtérré.

Hazai viszonyok között szokatlan, de a kérdéses napon, a jelzett időben megérkezett a kamion, melyet a szállítók és a daru a helyszínen már várt, a kirakodás és a felszállítás így 11,15 órakor befejeződött minden baj nélkül. A szállítók levonulását követően a kivitelezők megkezdtek az ablak visszaépítését, a lebontott fal felrakását a homlokzati párkány helyreállítását és a belső munkákat.

Az átadást 1992. március 15-re vállalta a kivitelező, mely az ütemet figyelembevéve tartani tud. Ekkor kezdődhet meg a ládák kibontása és a műszer összeszerelése. A várható bekerülési költség kb. 580 eFt.

Szikora Pál
műszaki ellenőr

SPORT ROVAT

Az 1992. évi MEDIKUS KUPA versenyait a Pécsi orvostudományi Egyetem rendezte. A rendezvényen több mint 400 hallgató vett részt és mérkőzött meg négy sportágban.

A rendezvény jó légkörben, jó szervezéssel zajlott le. Az egyetemünkről 94 fővett részt a MEDIKUS KUPÁN és ismét sikerült a SOTE után a II. helyet az összesített versenyeken megszerezni.

A MEDIKUS KUPÁRA a csapatok egész tanévben készültek és részt vettek különböző bajnokságokban.

A MEDIKUS KUPÁN hasznos tapasztalatcsere is lezajlott, érdekes beszélgetés volt az öt egyetem tanszékvezetői és a pécsi oktatási rektorhelyettes Kellermayer Miklós jelenlétében.

A testnevelés és sport nevelésben elfoglalt helye és a jelenlegi nevelési lehetőségek értékes vitájára került sor.

Végeredmény:

I. SOTE	26 pont
II. SZOTE	23 pont
III. POTE	18 pont
IV. DOTE	17 pont

A SZOTE helyezései	Férfi	felkészítő tanár	Női	felkészítő tanár
Labdarúgás	II. hely	Szilágyi Dezső	-	
Kézilabda	I. hely	Rédli József	II. hely	Boros Gyevi László
Röplabda	III. hely	Katona János	II. hely	Katona János
Kosárlabda	III. hely	Varga Béla	III. hely	Bánáthy Ildikó

SZOTE HÍREK SZOTE HÍREK SZOTE HÍREK

- Dr. FAZEKAS TAMÁS (I. sz. Belgyógyászati Klinika), aki 1992-ben Benjamin J. Scherlag professzor meghívása alapján az oklahomai egyetem Kardiológiai Klinikáján (Oklahoma City, USA) dolgozik, előadást tartott a North American Society of Pacing and Electrophysiology (NASPE) májusi chicagói kongresszusán.

- A budapesti Oktatáskutató Intézet 1992. májusában kérdőíves adatgyűjtést végez a felsőoktatási intézményekben a felsőoktatási törvénykoncepcióról. Céljuk, hogy megismerjék a felsőoktatásban dolgozók véleményét a készülő törvénykoncepcióról.

Kérdőbiztosok a fenti időszakban felkeresi egyetemünket és a statisztikai szempontok figyelembe vételével néhány oktatót megkér a kérdőív kitöltésére.

- Május 7-9-én került sor a Magyar Kardiológusok Társaságának 1992. évi tudományos ülésére, a hagyományoknak megfelelően, a Szívkörház meghívására Balatonfüreden.

A több mint 800 résztvevő jelenlétében megtartott kongresszus nevezetes eseménye volt az Ifjúsági Szekció előadássorozata, amely bíráló bizottság jelenlétében, versenyszerűen zajlott le. Ezen szekció nagy szegedi sikert hozott, az első három díjat a SZOTE fiatal oktatói nyerték el, sorrendben: 1. dr. SZILVÁSSY ZOLTÁN /Farmakológiai Intézet/, 2. dr. TÁLOSI LÁSZLÓ /II.sz. Belgyógyászati Klinika/, 3. dr. GYÖNGYÖSSY MARIANN /I.sz. Belgyógyászati Klinika/. Az első helyezett a Magyar Kardiológusok Társaságának költségén részt vehet az Európai Kardiológiai Társaság Barcelonában megrendezésre kerülő kongresszusán, s a többi helyezett is értékes jutalmat kapott. A díjakat, ünnepélyes körülmények között, dr. Papp Gyula tanszékvezető egyetemi tanár, a Magyar Kardiológusok Társaságának elnöke nyújtotta át a helyezetteknek.

- Az Anatomische Gesellschaft ezévi, 87. kongresszusát március 23-26-án tartották Mainzban. Egyetemünk Anatómiai Intézetének munkatársai közül Csillik Bertalan, Tóth Lajos, Király Katalin, Knyihár Erzsébet és Mihály András, az Anatomische Gesellschaft tagjai, tartottak előadást.

- A Népegészségtani Intézet elnyert egy, a British Council által adományozott ösztöndíjat az 1992-94 évekre. Az angol partner a Crewe and Alsager College of Higher Education.

Az angol koordinátor dr. Gaye Heathcote a Health Research and Development Unit (Egészség Kutatási és Fejlesztési Részleg, megfelel kb. a mi

Népegészségtan - Társadalomorvostan intézeteinknek) igazgatónöje 1992. április 27 - május között itt járt az együttműködés megbeszélésére. A Népegészségtani Intézetten kívül meglátogatta a Társadalomorvostani Intézetet és az Állami Népegészségügyi és Tisztiorvosi Szolgálat Egészségnevelési Osztályát is. Fogadta őt Papp Gyula rektorhelyettes úr is.

Az együttműködés témái: egészségnevelés, egészségügyi felvilágosítás általában, AIDS egészségnevelés, felvilágosítás, a klinikákról elbocsájtott betegek megalégedettségének a mérése.

A fenti témák tanulmányozására összel Egyetemünkről is delegáció utazhat hozzájuk, ez után kezdődik a témák konkrét kidolgozása.

- Mr. Robin Baker a budapesti British Council munkatársa, a fenti együttműködés eddigi tapasztalatainak az értékelésére, valamint a Népegészségtani Intézettel való további együttműködések megbeszélésére 1992. május 15-én látogatást tesz az Intézetben.

- Dr. NAGYMAJTÉNYI LÁSZLÓ tud. főmunkatárs, Népegészségtani Intézet, a Tempus program keretében egy hétre (V. 3-10.) a dániai Odense Egyetem Népegészségtani Intézetébe utazott, az ottani népegészségtani oktatás új módszereinek a tanulmányozására.

- Dr. PETŐ ÉVA egyetemi docens, Társadalomorvostani Intézet, ugyancsak Tempus program keretében két hétre (V.3-19.) a németországi Giessen egyetemére utazott a modern társadalomorvostani oktatás tanulmányozására és e témakörből előadás tartására.

- 1992. május 29-31. között rendezik Szegeden a II. Országos Környezetvédelmi Tudományos Diákköri Kongresszust. Az orvosi-gyógyszerészi-vegyészi szekció elnöke Prof. DÉSI ILLÉS.

A SZOTE-t egy előadó képviseli: FEKETE KLÁRA II.oh. a Népegészségtani Intézet TDK tagja, aki a környezeti szennyező anyagok szervezetünk immunrendszerét károsító hatásáról tart előadást.

- A Főiskolai Kar kiállítását rendezett Krutilla József művésztanár a nyíregyházi Krúdy Gimnázium oktatója festményeiből és grafikáiból, a kar hallgatóinak nagy érdeklődése mellett.

- Az 1992. évi Országos Tudományos Diákköri Konferenciát április 23-24-én a SOTE Nagyvárad téri elméleti tőmbjében rendezték meg.

Az előírásnak megfelelően a SZOTE-ről 15 elő-

3. évfolyam 5. szám

adás került az OTDK-ra. A SZOTE-ról társszerzőkkel együtt 17 hallgató vett részt a rendezvényen.

Egyetemünk hallgatói közül a következők nyertek I. díjat: KOVÁCS TIBOR és K.SZABÓ BOTOND Anatómia Szövet- és Fejlődéstani Intézet, CSAJBÓK ÉVA Vértranszfúziós Állomás, GÁSPÁR RÓBERT Gyógyszerhatástani Intézet

II. díjat nyert: LIPTÁK ZOLTÁN Gyógyszerészi Vegytani Intézet

Kovács Tibor és K.Szabó Botond előadása versenyzett az OTDK különdíjért egy budapesti hallgatóval (Rohács Tibor), a csúcs-zsúri 3:2-es pontozással a SOTE hallgatóját részesítette előnyben.

- A SZOTE Ideg- és Elmegyógyászati Klinika Gyermekek és Ifjúságpszichiátriai Osztálya 1992/93-as tanévre is elnyert egy TEMPUS JEP-pályázatot, melynek célja a gyermek és ifjúságpszichiátria oktatásának bevezetése a hazai orvostudományi egyetemeken és a szakorvosképzés korszerűsítése.

A pályázat keretében több kollégánk tölt el 1-12 hónapot a pályázatban részt vevő wüzburgi és glasgowi egyetemeken gyermek és ifjúságpszichiátriai klinikáin, illetve onnan is érkeznek 1-1 hónapra kollégák klinikánk gyermek és ifjúsági osztályára.

- Május 20-22. között Szegeden, a SZOTE Új Klinikáján rendezték meg a születésről szóló nemzet-

közi konferenciát. Itt elsősorban az alternatív lehetőségekről hangzottak el előadások szülőknek, szülésznek és szülésznőknek. Dr. GERÉB ÁGNES által szervezett 3 napos rendezvénysorozat a születést és körülményeinek vizsgálatát, - kihatását az újszülöttre, párokra; a gyermek fejlődésére és közvetve a társadalom egészére - tekintette a fő célnak.

- Dr. PAPP GYULA tanszékvezető egyetemi tanár 1992. május 14-18-án részt vett az Európai Kardiológus Társaság „Ischaemiás szívbetegségek terápiája” című szimpóziumán és elnökségi ülésén, amelyre Valenciában /Spanyolország/ került sor.

- Dr. BENKŐ ZSUZSANNA a Társadalomtudományi Intézet szociológusa a Hamburgi Egyetem Orvosszociológiai tanszékének meghívására 1992. június 4-én egy nemzetközi munkaértekezleten előadást tart.

- Dr. Karsai János, a Számítástechnikai Központ főmunkatársa, a SZOTE számítógépes hálózatára való felkészülés jegyében 1992. február 1. és április 21. közötti tanulmányútján Karlsruheben az ottani egyetemen és a DIGITAL Equipment Campusbased Engineering Centerben a VAX számítógépekkel és modern számítógéphálózatok eszközeivel, használatával, a management problémáival foglalkozott.

A Digital Equipment (Hungary) Ltd a SZOTE Számítástechnikai Központján keresztül a következő felhívást teszi közzé:

Digital Equipment Corporation Launches \$5 million Equipment Grant Program Targeting HIV/AIDS and Alzheimer's Disease

MAYNARD, Mass - November 18, 1991 - Digital Equipment Corporation today announced the initiation of a \$5 million equipment grant program for qualified health organizations world-wide dealing with HIV/AIDS or Alzheimer's Disease.

The program, which is funded by Digital's Corporate Contributions Program, will make equipment grants of up to \$500,000 available to non-profit organizations through a Request for Proposals (RFP) process beginning now, through June of 1993. All proposals will be reviewed on an ongoing basis and evaluated against the company's RFP criteria for support.

Consideration will be given to those organizations that will use computer technology to enhance major research and support leading-edge programs for populations at risk.

Digital's investments in health care represent a long-term, ongoing commitment to making high-quality, affordable services available to its employees, their families and the communities in which they live and work.

The company, on an ongoing basis, provides grants to promote advances in research and encourages creative initiatives that provide rehabilitation. Since 1986, Digital has invested over \$5 million in programs that promote research, education and awareness of the AIDS pandemic alone. In addition, in FY91, employee direct donations, which are matched dollar-for-dollar by the company's Employee Matching Gift Program, have provided close to \$1 million to health care organizations nationwide.

The RFP Program for HIV/AIDS and Alzheimer's Disease is designed to assist research, support services, and education and awareness programs dealing with these diseases," said Jane Eamel, Digital's manager of the Corporate Contributions program. "It is a further step in the company's commitment to support organizations concerned with critical health issues."

8th International Congress of Immunology August 23-28, 1992, Budapest

Mr. Herzenberg, Stanford University, approached us to support a symposium at the Congress of Immunology which will address the development and current technology of FACS instrumentation. Len has a patent on the FACS instrument. The FACS is the current "procedure of choice" for early positive diagnosis of AIDS. The FACS is front ended by VAXstation. The first FACS is at the Smithsonian etc...

The Congress is sponsored by an international committee of immunologists and this is the first time it is taking place in Eastern Europe - a matter of pride for the Hungarian scientific community.

The Symposium - a session at the Congress - will bring together several hundred researchers. We expect that by August 1992 along with the FACS the Helix Workbench for FACS will be available on the DSS5000 which can be demonstrated with a set of tools for molecular and cell biology research. The Workbench is a collaborative project between Helix, Stanford U. and Digital.

Érdeklődni lehet a következő címen:

Digital Equipment (Hungary) Ltd
H - 1119 Budapest XI. Vahot u. 6.

Phone: (361) 166-80-11,

Fax: (361) 166-9428, (361) 166-9715

Felelős szerkesztő: Hriczu (Kozel) Anita

Szerkesztőség: 6722. Szeged, Szentábrahámság u. 5. Tel.: 10-530/6

Számítógépes tördelés és ábrázás: SZOTE Számítástechnika

Készült: a SZOTE Házi Nyomdájában

Vezető: Nagy János

Törzsszám: 315/1992